

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :Z-19809844-610- 3935709
Konu :7/20802 Esas Sayılı Soru Önergesi

25/04 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

7/20802
GK 74

İlgi : 26/12/2024 tarihli ve E-43452547-120.07.04-1555580 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Ordu Milletvekili Sayın Dr. Mustafa ADIGÜZEL'e ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/20802 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Dr. Mustafa ADIGÜZEL, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) tarafından 1211 sayılı Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Kanunu (Kanun) ve bu Kanuna dayanarak yapılan düzenlemelere istinaden bankalar aracılığıyla firmalara kredi sağlanmaktadır. Kanunun 45'inci maddesi uyarınca bankalarca getirilen ticari senetlerin reeskont veya avansa kabul edilmesi suretiyle kredi kullandırılmaktadır. Reeskont yöntemiyle sağlanan krediler dış ticaretin finansmanına yönelik olurken avans yöntemiyle sağlanan yatırım taahhütlü avans krediler (YTAK) cari açığı azaltıcı ve katma değerli yatırımların Türk lirası olarak finansmanına yöneliktir. Bununla birlikte, TCMB kredi programları sadece yurt içinde yerleşik firmalara açıktır.

İlk olarak 2020 yılı Haziran ayında uygulamaya konan YTAK imkanı 2023 yılı Kasım ayında yayımlanan yeni Uygulama Talimatı ile yenilenmiştir. Yeni uygulama çerçevesinde Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından yeter seviyede Teknoloji/Strateji Puanı alan yatırımlara bankalar aracılığıyla YTAK sağlanabilmektedir. Sağlanan kredi imkanından faydalanma koşulları ve kredilere uygulanan faizler kamuoyuyla paylaşılan Uygulama Talimatı ile tespit edilmektedir. Eski uygulama ve yeni uygulama kapsamında yatırımların finansmanı amacıyla yaklaşık 600 firmaya YTAK tahsis edilmiştir.

Söz konusu kredileri düzenleyen Uygulama Talimatlarına "<https://www.tcmb.gov.tr/wps/wcm/connect/TR/TCMB+TR/Main+Menu/Banka+Hakkinda/Mevzuat/Bankacilik/>" internet adresinden ulaşılabilir.

Ayrıca, YTAK programı kapsamında sağlanan kredilerin tamamı firmaların yatırım taahhüdü karşılığında kullandırılmaktadır. Yatırım taahhüdünü gerçekleştiremeyen firmalara Uygulama Talimatının ilgili hükümlerinde belirtilen şekilde yaptırım uygulanmaktadır. Ayrıca firmalara kullandırılan YTAK tutarları aracı bankalarca bloke hesaplarda tutulmakta ve yalnızca yatırım faaliyetine ilişkin ödemelerde belge karşılığı kullanılabilir. YTAK kapsamındaki yatırımların gerçekleşme durumları aracı bankalarca izlenmekte ve TCMB'ye düzenli olarak raporlanmaktadır.

Diğer taraftan, Mali Suçları Araştırma Kurulu Başkanlığınca 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 231'inci maddesi, 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanun ve 6415 sayılı Terörizmin Finansmanının Önlenmesi Hakkında Kanun

hükümleri uyarınca suç gelirlerinin aklanmasının ve terörizmin finansmanının önlenmesi konusunda çalışmalar gerçekleştirilmekte olup gerek görülmesi halinde, ilgili birimler, yapılan çalışmalar hakkında bilgilendirilmektedir.